

Lovforslag nr. L 34. Fremsat den 11. oktober 1995 af skatteministeren (Carsten Koch)

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven

(Begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser)

§ 1

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 851 af 30. september 1994 som senest ændret ved § 15 i lov nr. 440 af 14. juni 1995, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 1, ændres »stk. 2-8« til: »stk. 2-7«.

2. § 12, stk. 4, ophæves.
Stk. 5-8 bliver herefter stk. 4-7.

3. I § 12, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 2 og 4« til: »stk. 2«.

4. I § 12, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 4«.

5. I § 12, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres: »stk. 6« til: »stk. 5«, og »stk. 4 og 5« til: »stk. 4«.

§ 2

Loven har virkning for indkomståret 1996 og senere indkomstår.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det foreslås at ophæve ligningslovens § 12, stk. 4, således at adgangen til fradrag for ensidigt påtagne løbende ydelser til personer og dødsboer bortfalder med virkning for ydelser, der erlægges efter udløbet af indkomståret 1995.

Efter de gældende regler i ligningslovens § 12, stk. 1 og stk. 4, er udgifter til løbende ydelser til personer eller dødsboer, der udredes i henhold til en ensidigt påtagen forpligtelse (en såkaldt forsørgelseskontrakt), fradragsberettigede ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Udgifter til sådanne ydelser er fradragsberettigede med højst 10.000 kr. årligt, uanset om modtageren er skattepligtig her til landet eller ej.

Det er regeringens opfattelse, at de forudsætninger, der oprindeligt har ligget til grund for fradragsretten, ikke er til stede i dag, hvor man har et udbygget socialt sikkerhedssystem. Private underholdsydelser af den omhandlede karakter bør derfor være yderens indkomstopgørelse uvedkommende.

Hertil kommer de kontrolmæssige aspekter i relation til fradraget. Told- og Skattestyrelsen har således i efteråret 1994/foråret 1995 i samarbejde med en række kommuner foretaget en undersøgelse af, hvilke befolkningsgrupper, der anvender fradraget, og om der sker misbrug af fradragsretten. Undersøgelsen er foretaget på baggrund af tidligere konstaterede misbrug af fradragsretten.

Undersøgelserne i de omfattede kommuner har vist misbrug af fradraget i et omfang, som må anses for uholdbart. Fradraget er ofte formelt i orden, men en nøjere undersøgelse af dokumentationen og forholdene i øvrigt giver ofte et andet resultat. Det fremherskende misbrugseksempel er kendetegnet ved, at der er involveret betalinger til udlandet. Det er karakteriseret ved, at ydelserne faktisk betales, men ikke til den, der ifølge kontrakten er berettiget hertil. Betalingen går til den forpligtede selv på en konto i hjemlandet og hævses der eller kommer retur til Danmark.

I praksis må det anses for yderst vanskeligt for danske skattemyndigheder at foretage en blot rime-

lig kontrol af fradraget, idet en sådan i mange tilfælde bl.a. forudsætter oplysninger fra udlandet. En effektiv kontrol vil i sin yderste konsekvens kræve politiets bistand til tekniske undersøgelser af f.eks. dokumenters og underskrifters ægthed.

Det kan således fastslås, at der her er tale om et område, hvor de kontrolmæssige muligheder er særdeles vanskelige, og hvor en effektiv kontrol derfor er ressourcekrævende i et omfang, der ikke er rimeligt i forhold til reglerens nyttevirkning.

Fradragsretten for den omhandlede art ydelser er tidligere blevet ændret fra et oprindeligt ubegrænset fradrag til det nuværende, der er begrænset til 10.000 kr. Disse begrænsninger er bl. a. sket i lyset af det udbyggede sociale sikkerhedssystem og de vanskelige kontrolmuligheder for de danske skattemyndigheder. Endvidere har ændringer af skattesystemet reduceret skatteværdien af fradraget for yderen. Når der henses hertil, samt til de tidligere beskrevne resultater af de nye undersøgelser af misbruget af fradraget og mulighederne for at foretage en rimelig kontrol af fradraget, finder regeringen, at tiden er inde til at foreslå fradraget for ensidigt påtagne løbende ydelser til personer og dødsboer ophævet.

Det foreslås, at ophævelsen af ligningslovens § 12, stk. 4, får virkning for indkomståret 1996 og senere indkomstår.

Det er alene fradragsretten for ensidigt påtagne løbende ydelser til personer og dødsboer, der foreslås ophævet. Som en konsekvens heraf ophæves også fradragsretten i ligningslovens § 12, stk. 7, om ensidigt påtagne ydelser til børnebørn på højst 3.000 kr. Denne regel er en undtagelse til den allerede gældende regel om, at ydelser til livsarvinger ikke er fradragsberettigede. Adgangen til fradrag for ydelser til børnebørn i form af fribolig opretholdes.

Ligningslovens § 12, stk. 2, vedrørende fradragsret for løbende ydelser til foreninger, stiftelser, institutioner m.v. opretholdes. Det samme gælder bestemmelserne i § 12, stk. 5 og 8, om fradragsret for løbende ydelser, der udredes i form af fribolig, og løbende ydelser, der udredes som led i en gensidigt bebyrdende kontrakt.

Den foreslåede ophævelse af ligningslovens § 12, stk. 4, medfører heller ikke ændringer i ligningslovens § 10 og § 11 om fradrag for bidrag til ægtefælle og børn i tilfælde af separation og skilsmisse.

Administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at ville have nævneværdige administrative konsekvenser for ToldSkat.

Forslaget skønnes at ville medføre en administrativ lettelse i kommunerne svarende til ca. 40 årsværk.

Provenumæssige konsekvenser

Med baggrund i oplysninger for 1993 i lovmodellen om punktet på selvangivelsen »underholdsbidrag m.v.«, der bl.a. indbefatter fradrag for forsørgelseskontrakter, børnebidrag og gaver til almennyttige foreninger, skønnes forslaget med en vis usikkerhed at medføre et årligt merprovenu i størrelsesordenen 75 mill. kr., heraf ca. 55 mill. kr. for kommunerne. Skønsmæssigt 15.000 – 20.000 personer benytter fradraget. I det omfang fradragene siden 1993 er underkendt af ligningsmyndighederne som følge af manglende dokumentation, vil merprovenuet være mindre.

For 1996 skønnes fradragene at være indregnet i den automatiske forskudsregistrering for den om-

handlede personkreds. Den foreløbige skat for 1996 vil derfor kun påvirkes i det omfang, forskudsregistreringen ændres.

Finansårsvirkningen for 1996 skønnes med stor usikkerhed til ca. 40 mill. kr. Det resterende provenu vedrørende 1996 vil blive udløst som restskatter eller mindre overskydende skatter i 1997 eller senere.

Forslaget har ingen miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 3, 4 og 5.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringen under nr. 2.

Til nr. 2.

Det foreslås at ophæve fradragsretten for udgifter til løbende ydelser til personer eller dødsboer i henhold til ensidigt påtagne forpligtelser.

Til § 2

De foreslåede ændringer skal efter forslaget have virkning for indkomståret 1996 og senere indkomstår.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 851 af 30. september 1994 som senest ændret ved § 15 i lov nr. 440 af 14. juni 1995, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 1, ændres »stk. 2-8« til: »stk. 2-7«.

§ 12. Udgifter til løbende ydelser, som den skattepligtige har forpligtet sig til at udrede, kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter reglerne i stk. 2-8.

2. § 12, stk. 4, ophæves.

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 4-7.

§ 12. ---

Stk. 4. Udgifter til ensidigt påtagne forpligtelser som nævnt i stk. 1, der tilfalder personer eller dødsboer, kan fradrages med i alt højst 10.000 kr. årligt. Ægtefæller, der er samlevende i hele indkomståret, kan dog kun opnå fradrag for den del af ægtefællernes samlede årlige ydelser, som ikke overstiger 10.000 kr. En eventuel nedsættelse til dette beløb foretages i den del af hver ægtefælles årlige ydelse, der overstiger 5.000 kr.

3. I § 12, stk. 5, der bliver stk. 4, ændres »stk. 2 og 4« til: »stk. 2«.

§ 12. ---

Stk. 5. Udgifter til ydelser som nævnt i stk. 1 kan fradrages, hvis ydelsen udredes i form af hel eller delvis fribolig for modtage-

ren. Begrænsningen af fradragsretten i stk. 2 og 4 finder ikke anvendelse på sådanne ydelser.

4. I § 12, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 4«.

§ 12. ---

Stk. 6. De i stk. 4 og 5 nævnte ydelser kan ikke fradrages i det omfang, yderen som gave eller arveforskud har forpligtet sig til at udrede dem til livsarvinger eller disses ægtefæller. Stedbørn og plejebørn sidestilles med livsarvinger. Bestemmelserne i 1. og 2. pkt. medfører ingen begrænsning i adgangen til at fradrage de i §§ 10 og 11 nævnte underholdsbi- drag.

5. I § 12, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres: »stk. 6« til: »stk. 5«, og »stk. 4 og 5« til: »stk. 4«.

§ 12. ---

Stk. 7. Uanset begrænsningen i stk. 6 kan der indrømmes fradrag for ydelser som nævnt i stk. 4 og 5, hvis ydelsen tilfalder den skattepligtiges barnebarn. Fradrag indrømmes endvidere for ydelser, der tilfalder et barnebarn af den med den skattepligtige samlevende ægtefælle. Udgifter til sådanne ydelser kan fradrages med i alt højst 3.000 kr. årligt pr. barnebarn. Fradragsretten er betinget af, at en af barnebarnets forældre er afdød ved døden før indkomstårets begyndelse. Fradrag indrømmes ikke for ydelser, der forfalder til betaling efter udgangen af det kalenderår, hvori barnebarnet fylder 18 år.